

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

30.3.2026. - 3.4.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 6.4.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 30.3.2026. - 3.4.2026.

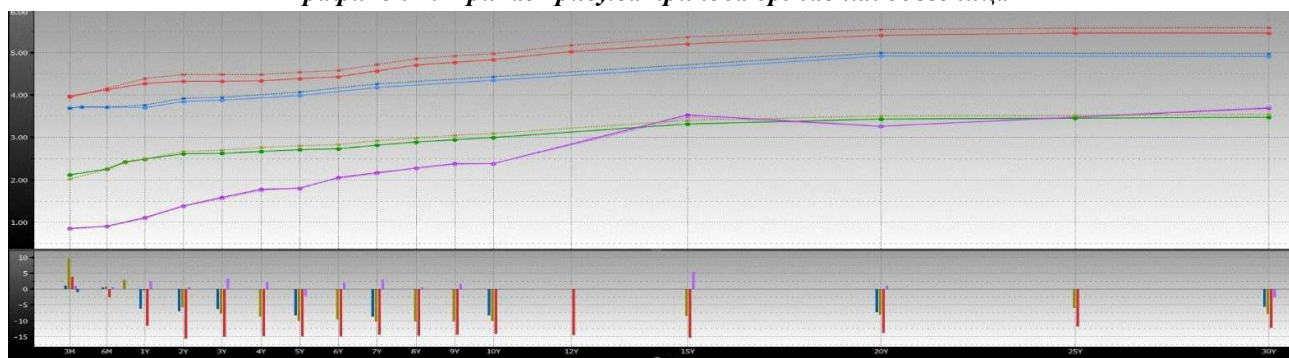
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра		САД		Велика Британија		Јапан	
	27.3.26	3.4.26	27.3.26	3.4.26	27.3.26	3.4.26	27.3.26	3.4.26
2 године	2,67	2,62	3,91	3,84	4,48	4,32	1,39	1,39
5 година	2,81	2,71	4,07	3,98	4,54	4,38	1,82	1,80
10 година	3,09	2,99	4,43	4,34	4,97	4,83	2,39	2,39

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси	
	27.3.26	3.4.26
3 мјесеца	2,055	2,147
6 мјесеци	2,240	2,247
1 година	2,503	2,498

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 3.4.2026. године (пуне линије) и 27.3.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница безбједнијих земаља чланица зоне евра су током протекле седмице смањени дуж цијеле криве приноса услјед оптимизма да би рат на Блиском истоку могао скоро да заврши. Приноси њемачких државних обвезница су смањени између 5 и 11 базних поена, док су приноси италијанских државних обвезница забиљежили смањење између 12 и 20 базних поена.

ЕЦБ прати инфлаторне ризике који произлазе из повећања цијена енергије, повезаног са сукобом на Блиском истоку и активно расправља о повећању каматних стопа, док финансијска тржишта предвиђају три повећања ове године. Међутим, креатори монетарне политике ЕЦБ-а остају подијељени, при чему се дио залаже за потенцијално повећање каматних стопа у априлу, док на опрез позива други дио, укључујући члана УВ ЕЦБ Рена (Rehn), који истиче потребу за пажљивом процјеном монетарне политике, при чему централна банка није унапријед посвећена ниједном путу. С друге стране, тржишни учесници су све скептичнији према предстојећим повећањима каматних стопа јер централне банке могу дати приоритет рјешавању забринутости око економског раста у односу на обуздавање наглих инфлација. Упркос расту цијена енергије због сукоба на Блиском истоку, централне банке дјелују опрезно, а креатори политика наглашавају важност избјегавања претјеране реакције.

Званичници ЕЦБ-а, укључујући Маклуфа (Makhlouf) и Доленца (Dolenc), упозорили су да би продужени сукоб могао гурнути зону евра према неповољном сценарију, према којем инфлација достиже врхунац од 4,2% уз потенцијалну економску контракцију у другом кварталу. ОВoЈица су нагласили важност праћења и

Одрнцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

флексибилности, при чему је Доленц сугерисао да би одлуке о каматним стопама могле бити одгођене до јуна. Растући трошкови енергије, заједно с "ефектом меморије" прошлих скокова инфлације, могли би убрзати секундарне ефекте, те додатно повећати инфлаторна очекивања. Упркос овим изазовима, ЕЦБ остаје посвећена свом циљу инфлације од 2% у средњем року, иако растући ризици могу да захтијевају рано дјеловање за стабилизацију економије зоне евра.

ЕЦБ је објавила Економски билтен у којем је наведено да економија зоне евра показује одређену отпорност, али економски раст остаје умјерен због присутних глобалних ризика, укључујући геополитичке тензије и кретања цијена енергије. Инфлација се креће близу циљаног нивоа од 2%, али и даље постоји неизвјесност око њеног даљњег кретања. У таквом окружењу, ЕЦБ води опрезну и подацима вођену монетарну политику, задржавајући флексибилност у доношењу будућих одлука о каматним стопама.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачког повјерења F – EZ	МАР	-	-16,3	-12,3
2.	Стопа инфлације (G/G) P – EZ	МАР	2,6%	2,5%	1,9%
3.	Базна инфлација (G/G) P – EZ	МАР	2,4%	2,3%	2,4%
4.	PMI индекс прерађивачког сектора F – EZ	МАР	51,4	51,6	50,8
5.	Стопа незапослености – EZ	ФЕБ	6,1%	6,2%	6,1%
6.	Трговински биланс (у млрд. EUR) F - Финска	ЈАН	-	-0,55	-0,21
7.	Малопродаја (G/G) – Шпанија	ФЕБ	-	2,0%	3,7%
8.	Стопа инфлације (G/G) P – Њемачка	МАР	2,8%	2,8%	2,0%
9.	Стопа инфлације (G/G) P – Холандија	МАР	2,7%	2,6%	2,3%
10.	Стопа инфлације (G/G) P – Француска	МАР	1,9%	1,9%	1,1%
11.	Стопа инфлације (G/G) P – Италија	МАР	1,7%	1,5%	1,5%
12.	Стопа незапослености – Њемачка	МАР	6,3%	6,3%	6,3%
13.	Индустријска производња (M/M) – Француска	ФЕБ	-0,1%	-0,7%	0,2%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током протекле седмице смањени дуж цијеле криве приноса.

Званичници FED-а су били прилично активни по питању коментара о монетарној политици. Предсједник FED-а Пауел (Powell) је изјавио да су дугорочна очекивања инфлације под контролом, а тржишни учесници су наставили да имају очекивања везана за смањење каматних стопа FED-а ове године. Предсједник из FED-а из Канзас Ситија Шмид (Schmid) је упозорио да би растуће цијене енергије могле додатно да повећају инфлацију, позивајући креаторе политике да дају приоритет ризицима инфлације. Бар (Barr) је истакао ризике стабилних криптовалута (stablecoin), залажући се за строге регулаторне контроле у оквиру Закона о регулацији stablecoin-а да би се обезбиједили квалитет и ликвидност резерви. Боуман (Bowman) је нагласила ублажавање капиталних захтјева да би се подржало кредитирање малих предузећа, предлажући смањење пондера ризика за веће кредите. Ове предложене промјене, усмјерене на побољшање приступа кредитима, представљају најзначајније ревизије правила о банкарском капиталу од финансијске кризе 2008. године. Баркин (Barkin) из Ричмонда је изјавио да предузећа виде високе цијене нафте као привремени поремећај, без значајног смањења потрошње или промјена у инфлаторним очекивањима. Мјузалем (Musalem) из Ст. Луиса је нагласио да сматра тренутну монетарну политику FED-а прикладном, али је упозорио на инфлационе ризике од раста цијена горива и роба. Истакао је неизвјесности које би могле да ослабе тржиште рада и продуже инфлацију изнад циљане.

Аналитичари из Bank of America сматрају да ће FED одгодити смањење каматних стопа до септембра због наглог пораста цијена бензина, док и даље позивају централну банку да ове године смањи каматне стопе два пута.

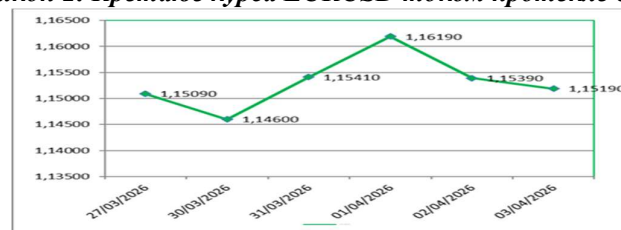
У контексту геополитичких дешавања предсједник Трамп је упозорио Иран да поново отвори Ормушки мореуз, виталну транзитну руту за нафту, или ће се суочити с нападима на своју енергетску инфраструктуру.

Упркос посредничким напорима Пакистана и других земаља, преговори између САД-а и Ирана остају неизвјесни.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Индекс потрошачког повјерења	МАР	87,9	91,8	91,0
2.	Број захтјева за хипотекарне кредите	27. мар	-	-10,4%	-10,5%
2.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	28. мар	212.000	202.000	211.000
3.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	21. мар	1.837.000	1.841.000	1.816.000
4.	ADP индекс промјене броја запослених	МАР	40.000	62.000	66.000
5.	Малопродаја (М/М)	ФЕБ	0,5%	0,6%	-0,1%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора F	МАР	52,4	52,3	51,6
7.	ISM индекс прерађивачког сектора F	МАР	52,3	52,7	52,4
8.	Трговински биланс (у млрд. USD)	ФЕБ	-60,6	-57,3	-54,7
9.	Стопа незапослености	МАР	4,4%	4,3%	4,4%
10.	Промијена запослених нефармерски сектор	МАР	65.000	178.000	-133.000
11.	Промијена запослених приватни сектор	МАР	78.000	186.000	-129.000
12.	Промијена запослених прерађивачки сектор	МАР	-5.000	15.000	-6.000

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио повећање с нивоа од 1,1509 на ниво од 1,1519.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили значајно смањење дуж цијеле криве приноса услед оптимизма да би се рат на Блиском истоку могао скоро завршити.

Гувернер ВоЕ Бејли (Bailey) сматра да је тржиште претјерано реаговало у смислу очекивања два повећања каматне стопе до краја текуће године. ВоЕ је упозорила да Велика Британија ризикује финансијску кризу због растућих трошкова задуживања за домаћинства и растућих цијена услед рата у Ирану. Рат за посљедицу има више од милион људи који плаћају веће каматне стопе на хипотекарне кредите. ВоЕ је такође објавила да ће екстерни шок рата негативно утицати на економски раст, повећати инфлацију и поштрити финансијске услове, што кредитну кризу, због наведених фактора, чини врло вјероватном. Такође сматрају да би се коришћење умјетне интелигенције од стране финансијских институција могло значајно да убрза и постане пријетња финансијској стабилности. Нагласили су потенцијал технологије да изазове шокове на приватним кредитним тржиштима, а који онда могу да се прошире даље.

Инфлаторна очекивања остају повишена због растућих цијена нафте, а инвеститори су значајно редуковали вјероватноћу (на 25% са 79%, колико је износила 20.3.2026. године) смањења референтне каматне стопе на сједници MPC ВоЕ планираној за 30. 4. 2026. године.

Одрцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 5: Кретање економских индикатора за В. Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа БДП-а (G/G) IV КВАРТАЛ	1,0%	1,0%	1,3%
2.	Број одобрених хипотекарних кредита ФЕБ	60.000	62.584	60.246
3.	PMI прерађивачког сектора МАР	51,4	51,0	51,7
4.	Цијене некретнина према Nationwide МАР	0,9%	2,2%	1,0%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио повећање с нивоа од 0,86786 на ниво од 0,87249. GBP је депрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3259 на ниво од 1,3202.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница су се кретали у уском распону.

Гувернер ВоЈ Уеда (Ueda) је истакао да би инфлаторни притисци слабог ЈПЈ могли да оправдају повећање референтне каматне стопе ВоЈ. Забринутост због стагфлације и даље постоји јер растуће цијене нафте и слаб ЈПЈ повећавају трошкове увоза. Из ВоЈ је саопштено да базна инфлација расте у правцу циља од 2% и да растуће цијене нафте доминантно утичу на њену висину. Реторика званичника ВоЈ иде у правцу даљних повећања референтне каматне стопе уколико се не десе значајни негативни ефекти на економију због сукоба на Блиском истоку. Тржиште са 70% вјероватноће процјењује могућност повећања референтне каматне стопе на сједници MPC ВоЕ заказаној за 28.4.2026. године.

S&P је потврдио јапански суверени кредитни рејтинг А+, али је упозорио на потенцијално снижавање ако ЈПЈ даље депрецира, наводећи ризике за економску конкурентност и потенцијалне фискалне дефиците због повећане потрошње на инвестиције и стимулативне мјере.

Члан MPC ВоЈ Асада (Asada), којег је недавно именовала премијерка Такаичи (Takachi), изјавио је да ће се одлуке доносити на сваком састанку MPC зависно од података с тржишта и да неће улазити у прошлост донесених одлука. Сматра да ће монетарна политика тешко наћи адекватан одговор уколико се економија суочи са стагфлацијом.

Министрица финансија Катајама (Katayama) је упозорила на растућу шпекулативну активност и волатилност, те поновила спремност власти за "одлучне мјере на свим фронтима", што се тумачи као спремност за интервенцију и на другим тржиштима поред девизног.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености ФЕБ	2,7%	2,6%	2,7%
2.	Индустријска производња G/G (прелим.) ФЕБ	0,4%	0,3%	0,7%
3.	PMI прерађивачког сектора МАР	-	51,6	53,0
4.	PMI услужног сектора МАР	-	53,4	53,8
5.	Композитни PMI МАР	-	53,0	53,9
6.	Монетарна база G/G МАР	-	-11,6%	-10,6%

ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 184,52 на ниво од 183,88. ЈПЈ је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 160,31 на ниво од 159,67.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 99,64 USD (86,58 EUR).

На почетку седмице је цијена овог енергента повећана изнад нивоа од 100 USD због ескалације рата на Блиском истоку. Сукоб, који је започео америчким и израелским нападима на Иран, пореметио је глобално снабдијевање нафтом.

Током трговања у уторак је цијена овог енергента благо смањена, док су трговци процјењивали потенцијал за рјешавање сукоба на Блиском истоку, а САД и Иран сигнализирани су отвореност за преговоре.

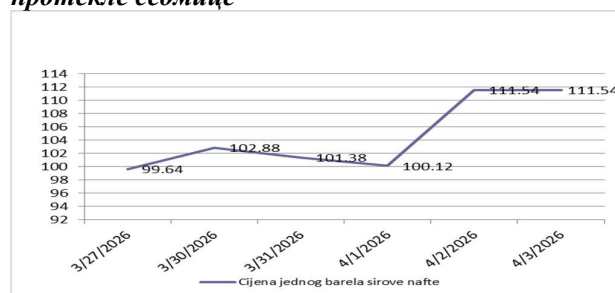
Средином седмице дошло је до поновног смањења цијене након што је председник Трамп сигнализирао потенцијално рјешење иранског рата, упркос томе што је Ормуски мореуз остао затворен, а што је пореметило глобалне испоруке сирове нафте и гаса.

У четвртак је цијена нафте значајно повећана након пријетњи председника Трампа да ће наредити тешке ударе на Иран, да би ту земљу “вратио у камено доба”. САД још увијек нема рјешење како деблокирати Ормуски мореуз као главни канал за дистрибуцију нафте и плина. Раст цијене америчке нафте долази након што је председник Трамп практично одустао од деблокаде овог мореуза тражећи мировно рјешење са Ираном.

У петак је тржиште нафте било затворено због празника.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 111,54 USD (96,66 EUR), што представља раст од 11,94% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 4.494,09 USD (3.904,85 EUR).

У понедељак је цијена злата повећана други дан заредом због потражње за безбједним уточиштем усред ескалације тензија на Блиском истоку.

У уторак се цијена злата повећала трећи дан заредом услјед оптимизма да би рат на Блиском истоку могао ускоро да заврши. Инвеститори су били више фокусирани на ризике по економију него на могућа повећања каматних стопа централних банака.

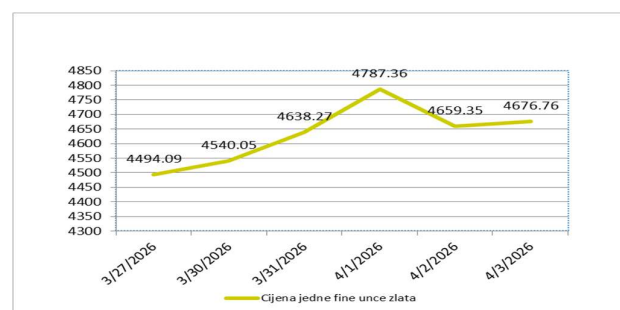
Цијена овог племенитог метала је у сриједу повећана након што су инвеститори преусмјерили фокус с повећања каматних стопа на економске ризике усред наде у рјешење сукоба између САД и Ирана.

У четвртак је цијена злата, након четири узастопна дана раста, смањена за скоро 3% након изјава председника Трампа и помијешаних сигнала везаних за мировно рјешење с Ираном. Трамп је најавио да се рат након пет седмица ближи крају, али да ће САД и Израел ударити Иран екстремно јако у наредне двије до три седмице.

У петак је тржиште злата највећим дијелом било затворено због празника.

Цијена једне fine унце злата је износила 4.676,76 USD (4.060,04 EUR), што представља благи раст од 4,06% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.